

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van decreet over het Onderwijs XXXVI
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet bevat **technische bepalingen** die een aantal bestaande niveau- en themadecreten over onderwijs aanvullen en optimaliseren.

Ook beoogt de Vlaamse Regering met onderhavig voorontwerp van decreet een aantal **inhoudelijke onderwijsmaatregelen** opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord en de Beleidsnota Onderwijs en Vorming, alsook in een aantal concept- en visienota's, te realiseren.

Daarnaast bevat het onderhavige voorontwerp van decreet ook enkele bepalingen ter **beperking van de planlast**.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld

De maatregelen in dit decreet betreffen de beleidsvelden:

Kleuter- en leerplichtonderwijs

Hoger onderwijs

Deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs

Ondersteuning van het onderwijsveld.

Beleidsdoelstellingen

Dit voorontwerp van decreet over het Onderwijs XXXVI beoogt volgende doelstellingen te realiseren.

Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt met zich mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving, via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder verfijnt of aanpast. Meerdere artikelen in dit voorontwerp van decreet bevatten dan ook een aantal technische correcties, verduidelijkingen en aanvullingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

Een uitvoering van onderwijsmaatregelen opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord, de Beleidsnota Onderwijs en Vorming en in een aantal concept- en visienota's

Dit voorontwerp van decreet beoogt ook de uitvoering van een aantal inhoudelijke onderwijsmaatregelen. Het betreft maatregelen opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord, de Beleidsnota Onderwijs en Vorming en in een aantal concept- en visienota's:

- het versterken van de evaluatie in het gewoon kleuteronderwijs en toelating tot het gewoon lager onderwijs;
- het investeren in sterk onderwijs, o.a. door (een rechtsgrond voor) extra middelen voor TSO/BSO/KSO;
- het versterken van de aanvangsbegeleiding;
- de opstart van pioniersscholen;
- het besteden van bijzondere aandacht voor de planlast die de academies (DKO) ervaren;
- de overheveling van de onderwijscoördinatie in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen naar het Agentschap Justitie en Handhaving;
- het toekennen van micro-credentials in het hoger onderwijs;
- het mogelijk maken dat de Onderwijsinspectie zich kan toeleggen op de kernopdracht (scholen doorlichten);
- het uittesten van de principes hervorming leerlingenvervoer;
- de hervorming van de financiering van de ouderkoepels.

Een aantal planlastverminderende maatregelen

Het gaat hierbij om vereenvoudigingen en om vermindering van administratie en planlast, bijvoorbeeld door:

- de uitbreiding van de functionaliteit LeerID;
- de vereenvoudiging van het systeem van toekenning van extra werkingsmiddelen leerlingen met een IAC-verslag type 2;
- de schrapping van het jaarverslag Kunstkuur;
- het afschaffen van de systeembrede analyse in het hoger onderwijs;

- het niet langer moeten verlengen of afsluiten van overeenkomsten die de uitbetaling van de personeelsleden en terugvordering van de loonkosten regelen bij transitie van internaten (vloeit voortaan rechtstreeks voort uit de regelgeving).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Dit voorontwerp van decreet werd principieel goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 (VR 2025 1912 DOC.1226-1, VR 2025 1912 DOC.1226-2, VR 2025 1912 DOC.1226-3, VR 2025 1912 DOC.1226-4 en VR 2025 1912 DOC.1226-5) met het oog op de adviesaanvraag bij de VTC, de SERV en de VLOR en met het oog op de onderhandelingen met de sociale partners.

De VTC bracht een advies uit op 13 januari 2026 (advies wetgeving VTC nr. 2026/012 van 13 januari 2026).

De SERV bracht een advies uit op 26 januari 2026.

De VLOR bracht een advies uit op 29 januari 2026.

De onderhandelingen met de verschillende sociale partners, afgerond op 17 februari 2026, hebben geleid tot de volgende protocollen:

- Protocol nr. 285 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van sectorcomité x, onderwijs (Vlaamse Gemeenschap), comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, afdeling 2, onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap" en overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs (20/02/2026);
- Protocol nr. 154 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor de basiseducatie (20/02/2026).
- Protocol nr. 151 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergadering van het Vlaams onderhandelingscomité voor het Hoger Onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent (20/02/2026).

De reacties op en de aanpassingen ten gevolge van vermelde adviezen en onderhandelingen worden toegelicht in de memorie van toelichting (I.C. Totstandkomingsprocedure), alsook hierna, onder punt 2. Inhoud.

2. INHOUD

Hierna volgt een overzicht van de inhoudelijke aanpassingen aan het voorontwerp van decreet en bijbehorende memorie van toelichting, ten opzichte van de versie goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 19 december 2025.

Tijdens/ten gevolge de onderhandelingen met de sociale partners werden volgende thema's volledig uit het voorontwerp geschrapt:

- medisch pensioen: alle artikelen die het gevolg zijn van de afschaffing van het medisch pensioen op federaal niveau werden verwijderd, aangezien de voorziene ingangsdatum van de federale maatregelen, nl. 1 januari 2026, werd uitgesteld. De nieuwe datum van inwerkingtreding is nog niet bekend. Om geen voorafname te doen op de aangekondigde maatregelen, zijn deze artikelen geschrapt.
- berekening omkadering CLB bij overdracht van onderwijsbevoegdheid naar ander net: zie hierna bij VLOR-advies.

Eveneens tijdens/ten gevolge van de onderhandelingen werden er inhoudelijke en verduidelijkende aanpassingen aangebracht aan de artikelen en/of de bijbehorende memorie van toelichting m.b.t. volgende thema's:

- Inductie:
Er is verduidelijkt dat een startende leerkracht maximum 20% van diens opdracht kan vrijgesteld worden.
Naast een focus op klasmanagement en vakdidactiek, is nu voorzien dat een personeelslid ook kan aangeven nood te hebben aan andere aspecten verbonden aan diens aanvangsbegeleiding. Daarbij wordt altijd uitgegaan van een verplichte aanwezigheid op school.
Scholen kunnen lokaal enkel lokale aanwendingscriteria vastleggen mits een voorafgaand akkoord in het bevoegd lokaal comité. Zelfs met een akkoord kan iedere startende leerkracht eisen dat hij voor een deel van diens opdracht vrijgesteld wordt om meer aandacht te kunnen besteden aan diens aanvangsbegeleiding. Indien er lokaal geen akkoord wordt gevonden over aanwendingscriteria, moeten de middelen inductie verdeeld worden over alle startende leerkrachten in functie van hun opdracht.
Er wordt benadrukt dat alle leerkrachten met een aanstelling van bepaalde duur beschouwd worden als "startende leerkrachten". Scholen kunnen evenwel nooit verplicht worden om bovenop hun eenheden inductie nog andere omkadering aan te wenden voor dit doel.
- Moederschapsbescherming:
De artikelen met betrekking tot het inzetten van zwangere personeelsleden die een risico lopen tijdens de moederschapsbescherming werden aangepast met betrekking tot de inzetbaarheid van de personeelsleden.
Om al te grote verplaatsingen te vermijden, is toegevoegd dat in geval van tewerkstelling in een andere instelling de afstand tot die instelling nooit meer dan 25 kilometer mag bedragen t.o.v. de instelling waar het personeelslid is aangesteld. Het personeelslid kan zelf wel akkoord gaan om over een grotere afstand ingezet te worden.
Personeelsleden van een centrum voor volwassenenonderwijs en een centrum voor basiseducatie worden altijd in hetzelfde centrum met pedagogische of administratieve taken belast en daarbij geldt eveneens dat de verplaatsing naar een andere plaats van tewerkstelling nooit meer dan 25 km mag bedragen.

- Verplicht ontslag bij pensioengerechtigde leeftijd:
De 'kennisgeving tegen ontvangstbewijs' is geschrapt in de decreten rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en gesubsidieerd onderwijs.
De regeling over het beëindigen van de tewerkstelling bij het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd in het hoger onderwijs is herwerkt.
- Tucht levensbeschouwelijke vakken:
Op vraag van de erkende instanties voor de levensbeschouwelijke vakken is voorzien dat de scholen de betrokken levensbeschouwelijke instantie op de hoogte brengen van een tuchtstraf.
- Meenemen dienstanciënniteit uit CVO:
Verduidelijking dat het al dan niet meetellen moet meegedeeld worden bij de aanstelling.
- Permanent onderwijs aan huis:
Er is aangepast dat de aanvraag voor POAH voor leerlingen die al ingeschreven zijn in een school gericht kan worden aan het begeleidende CLB van de school van het kind, voor leerlingen die nog niet zijn ingeschreven kan de vraag gericht worden aan het CLB van een onderwijsnet naar keuze, het dichtst gelegen bij de woonplaats van de leerling.
Er is een aanpassing van de beslissingstermijn van 30 kalenderdagen (zaterdagen/zondagen/feestdagen en vakantieperiodes niet meegerekend) naar 60 kalenderdagen (met inbegrip van zaterdagen/zondagen/feestdagen en vakantieperiodes).
In de memorie van toelichting is verduidelijkt dat de leerling aan wie permanent onderwijs aan huis is toegekend een onverkort recht op inschrijving heeft in de school waar de leerling als leerling met permanent onderwijs aan huis is ingeschreven en niet in om in het even welke school.
Er is een verduidelijking over de dossiers waarin permanent onderwijs aan huis al eerder werd toegekend voor 1 september 2026 en de mate waarin de toekenning van het recht in die dossiers doorloopt na 1 september 2026. Indien de toegekende periode afloopt op het einde van het schooljaar 2026-2027, kan de periode door het CLB verlengd worden met maximaal 1 schooljaar binnen hetzelfde onderwijsniveau.
In de algemene toelichting van de memorie werd een passage toegevoegd om meer duidelijkheid te verschaffen met betrekking tot de overgang van Zorgpunt naar CLB en de dossiers die nog zullen binnenkomen bij Zorgpunt. Aangezien de nieuwe procedure pas in werking treedt op 1 september, zal Zorgpunt binnen de Onderwijsinspectie de aanvragen voor permanent onderwijs aan huis voor het schooljaar 2026-2027 die zij ontvangt voor haar laatste zitting voor de start van het schooljaar 2026-2027, beoordelen.
- GOK-evaluatie:
De termijn tussen de eerste en tweede evaluatie (en daaropvolgende evaluaties tot de volledige middelen hersteld zijn) is opgetrokken van 90 naar 180 dagen.
- Betaalde bijlessen:
Om tegemoet te komen aan de bezorgdheden over de wijziging waarin de woorden "kennelijk niet onverenigbaar" eerst vervangen waren door het woord "verenigbaar", is de oorspronkelijke formulering behouden.

In de memorie van toelichting is verduidelijkt dat therapeutische tussenkomsten niet onder de bepaling m.b.t. betalende bijlessen vallen.

- Evaluatie kleuteronderwijs en overgang kleuteronderwijs naar lager onderwijs:
In het artikel over het verlengd verblijf in het kleuteronderwijs is verduidelijkt welke leerlingen er nog één jaar verlengd in het gewoon kleuteronderwijs kunnen blijven. Bij de evaluatie op het einde van het gewoon kleuteronderwijs is verduidelijkt dat voor leerlingen met een IAC-verslag de klassenraad een beslissing neemt over de doorstroom in functie van het IAC.
Er wordt voorzien in een overcapaciteitsgroep in het lager onderwijs van de school waar de kleuter het voorafgaande schooljaar ingeschreven was. Kleuters die het kleuteronderwijs met vrucht beëindigd hebben, kunnen zich onder ontbindende voorwaarde inschrijven in een andere school voor het kleuteronderwijs. Als die kleuterschool dan toch op basis van de toelatingsvoorwaarden de kleuter weigert, kan de kleuter terugkeren naar het lager onderwijs van de school waar hij of zij het kleuteronderwijs volgde.
- Extra middelen tso/bsso/kso:
De term maatschappelijke waardering is aangepast naar maatschappelijke relevantie.
- Leerlingenvervoer:
Er komt een vernieuwde pilootfase vanaf 2026-2027.

Tijdens de onderhandelingen werden vanuit de overheid nieuwe artikelen ingeschoven m.b.t. volgende thema's:

- rechtsgrond voor beroep tegen beslissing m.b.t. leerplannen (voor BAO, SO, VO en DKO);
- aanpassing van de overgangsmaatregel voor de uitdovende opleiding HBO5 verpleegkunde (SO/HO);
- opname geldigheidsduur starttoets in de instellingsoverschrijdende reglementen (HO);
- opname van wetenschappelijk onderzoek als opdracht van het Orpheus Instituut (HO);
- invoeren van de mogelijkheid van een ontslag om dringende redenen voor de universiteiten (HO).

Ten gevolge het VTC-advies werden er aanpassingen aangebracht aan de artikelen en/of de bijbehorende memorie van toelichting m.b.t. volgende thema's.

De VTC merkte op dat in het voorontwerp de scholen, de hogescholen en de associaties aangewezen worden als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken voor de studiebewijzen die toelating geven tot een graduaats- of bacheloropleiding. De VTC vroeg om de memorie aan te vullen en te verduidelijken waarom er sprake is van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken. De memorie werd in dit opzicht aangepast.

Ook is in opvolging van het advies van de VTC in het decreet toegevoegd dat de hogescholen en universiteiten, op grond van een taak van algemeen belang, als verwerkingsverantwoordelijke optreden voor het verwerken van de gegevens voor de toetsing van de algemene toelatingsvoorwaarden tot een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een bacheloropleiding. Tevens wordt de bewaartermijn van de gegevens verduidelijkt.

In opvolging van het advies van de VTC werd in het voorontwerp van decreet aangevuld dat de Hogeronderwijsinstelling optreedt als verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die in het kader van meldingen van grensoverschrijdend gedrag ingevoerd worden in het centraal register. Tevens wordt een verantwoording van de bewaartermijnen van die gegevens toegevoegd aan de memorie van toelichting.

De VTC gaf als aanbeveling om in het decreet aan te geven wie er nog toegang zal krijgen tot de gegevens van het centraal register op basis van het verdere verloop van de procedure, zoals de tuchtinstantie. De ontvangers zijn echter enkel de personen die vermeld worden in het decreet. Een melding staat niet gelijk aan het openen van een tuchtonderzoek, en de personen die betrokken worden in het kader van tucht krijgen geen toegang tot het centraal register. Zij krijgen enkel toegang tot de gegevens die opgenomen worden in het tuchtdossier.

Naast voormelde inhoudelijke aanpassingen en verduidelijkingen werden in enkele artikelen ook nog louter technische, layoutmatige en typografische correcties aangebracht en werden bijkomende wetgevingstechnische adviezen verwerkt. Ook in bijlage 2 werd een louter technische correctie aangebracht.

Het SERV advies en het **VLOR advies** leidden niet tot bijkomende aanpassingen van het decreet t.o.v. de aanpassingen al voorgesteld tijdens en ten gevolge van de onderhandelingen. Wel is de memorie van toelichting (onder punt I.C. Totstandkomingsprocedure) aangevuld met reacties op de opmerkingen van de strategische adviesraden voor volgende thema's:

Verbod op promotie betaalde bijlessen (VLOR en SERV)

De VLOR onderschrijft de maatregel maar heeft vragen bij de formulering die volgens de VLOR enerzijds vergaand, maar anderzijds ook onduidelijk is. De SERV wijst erop dat het belangrijk is dat leerachterstand, bijv. door een tekort aan leraren vermeden wordt, zo niet is het begrijpelijk dat ouders in betalende bijlessen een oplossing zien.

De formulering werd naar aanleiding van de onderhandelingen aangepast en de memorie werd verduidelijkt (zie hoger). Het artikel herinnert aan de kernopdracht van de school, die maximaal zelf alles in het werk moet stellen om leerlingen de onderwijsdoelen te doen behalen. Aan de memorie van toelichting werd ter verduidelijking ook toegevoegd dat therapeutische tussenkomsten (zoals kinesithérapie of logopedie) niet beoogd worden door deze regelgeving.

Pioniersscholen (VLOR en SERV)

De VLOR vraagt om snel werk te maken van de verdere regelgeving en wijst op de andere werking voor pioniersscholen dan voor inspiratiescholen, waar er een contingent per onderwijsverstrekker is. Bij de selectie wenst de VLOR ook voldoende diverse (begin)situaties en een regionale spreiding. De SERV vindt werken met proeftuinen een goede beleidskeuze. De SERV wijst er wel op de criteria die voorgesteld worden mogelijks een voorafname zijn op wat uit de lopende Staten-Generaal en de adviezen van de strategische adviesraden op de consultatienota 'Scholen voor iedereen' kan komen.

Voor de pioniersscholen kan er rekening gehouden worden met een spreiding over de onderwijsnetten maar wordt er geen contingent per net bepaald, omdat het van belang is om ook

met een reeks andere factoren rekening te houden om op verschillende vlakken diversiteit te voorzien in de groep pioniersscholen, bijv. - zoals de VLOR aangeeft - op vlak van beginsituaties en regionale spreiding, alsook op vlak van onderwijsniveau en het betrokken aanbod van verschillende types en opleidingsvormen van buitengewoon onderwijs.

Het traject voor de pioniersscholen loopt inderdaad parallel aan de Staten-Generaal en de adviezen op de consultatienota. Dit is echter in onvermijdelijk als de pioniersscholen willen kunnen starten vanaf schooljaar 2026-2027.

Versterking TSO/BSO/SO (VLOR en SERV)

De VLOR vraagt om enkel de kostprijs als criterium te gebruiken bij het bepalen van de extra financiering.

M.b.t. de opmaak van de lijst van praktijkgerichte opleidingen wil de SERV 1° een doelgerichte inzet van de extra middelen zodat de kost tot op het niveau van de leerlingen daalt, 2° duidelijkheid over 'maatschappelijke waardering' en 3° dat het advies van de arbeidsmarktpartners ingewonnen wordt. De SERV kijkt ook uit naar de resultaten van het onderzoek 'Kostenbeheersing in het bso, tso en kso'.

Voor de overheid staat de aandacht voor de kost voor leerlingen voorop als doelstelling, zodat met bijkomende middelen de financiële participatiedrempels weggewerkt kunnen worden. Evenwel wil de overheid de budgetten niet zomaar verdelen over opleidingen enkel en alleen omdat ze vandaag de hoogste schoolfactuur aanrekenen. Daarom werden twee criteria opgenomen waarmee een selectie binnen het opleidingsaanbod zal worden gemaakt, met name:

- de doorstroomkansen naar de arbeidsmarkt of naar het hoger onderwijs (toekomstperspectief van deze opleidingen);
- maatschappelijke relevantie (waarmee ingespeeld kan worden op prioriteiten over opleidingen (STEM, knelpuntberoepen,...)).

De concretisering maakt deel uit van een regelgevend proces, waarbij gekeken wordt hoe de arbeidsmarktpartners te betrekken.

Ouderbetrokkenheid (VLOR)

De VLOR maakt zich zorgen dat de stem van de ouders onvoldoende vertegenwoordigd zal zijn en ziet de installatie van één ouderkoepel ingaan tegen de vrijheid van onderwijs en van vereniging.

Doelstelling 3 in de beheersovereenkomst bepaalt expliciet dat het aanspreekpunt de mening van ouders kenbaar maakt en hun belangen behartigt in diverse overlegorganen, waaronder de VLOR. Het aanspreekpunt vertegenwoordigt ouders van leerlingen uit alle onderwijsnetten en de Vlaamse ouderkoepel is bovendien opgericht door samenwerking tussen de drie vroegere ouderkoepelverenigingen.

De hervorming van de financiering van ouderkoepelverenigingen gebeurt in overeenstemming met het Vlaams Regeerakkoord. Naar analogie met de leerlingenvertegenwoordiging (de Scholierenkoepel) wordt één aanspreekpunt gefinancierd waarmee de Vlaamse overheid een beheersovereenkomst kan afsluiten. Dit beperkt de vrijheid van onderwijs en het initiatief tot verenigen niet: de ouderkoepelverenigingen zijn niet de inrichters van het onderwijs. Ouders kunnen zich verder vrij organiseren, maar de Vlaamse overheid voorziet voortaan financiering voor één aanspreekpunt met een duidelijk afgebakende opdracht.

Examencommissie (VLOR)

De VLOR benadrukt dat een diploma via de examencommissie gelijkwaardig moet zijn aan een diploma uit het reguliere onderwijs.

De Examencommissie secundair onderwijs reikt van rechtswege studiebewijzen uit die gelijkwaardig zijn aan de studiebewijzen van het regulier secundair onderwijs. Hiertoe organiseert ze examens en evalueert ze summatief. Een beperkt aantal doelen kunnen, gezien de context van de Examencommissie, onvoldoende valide geëvalueerd worden via summatieve toetsing. Het gaat om doelen die vooral in een schoolse context kunnen gerealiseerd worden en daar vaak via permanente evaluatie of procesevaluatie getoetst worden. Concreet betreft het doelen verbonden aan lichamelijke opvoeding en doelen die bijvoorbeeld vragen om een interactie, een proces bijv. 'de leerlingen gaan respectvol en constructief met anderen in interactie rekening houdend met elkaars grenzen'. Via een uitvoeringsbesluit zal het de Vlaamse Regering zijn die beslist over de afwijkende doelen. In het verleden werden er reeds gelijkaardige precedentes goedgekeurd voor bijvoorbeeld duaal leren, de Vlaamse gebarentaal.

Permanent onderwijs aan huis (VLOR)

De VLOR concludeert, vanuit een aantal punctuele bemerkingen, dat er best eerst een grondig debat over POAH gevoerd wordt, om pas daarna te kijken naar wie de rol kan opnemen, waarbij voldoende capaciteit en een gelijke aanpak voor Vlaanderen belangrijke voorwaarden zijn. De VLOR vraagt ook de procedure te vereenvoudigen waarbij rekening gehouden wordt met de capaciteitsproblematiek. In afwachting vraagt de VLOR de huidige procedure te behouden en het Zorgpunt van de Onderwijsinspectie verder de opdracht te laten uitoefenen.

Het feit dat de opdracht nu bij CLB wordt gelegd sluit een verder grondig debat over POAH niet uit. Dergelijk debat zal evenwel in een ruimer kader dienen te gebeuren, o.a. ook binnen de evolutie naar scholen voor iedereen, en zal dus een langere tijdsperiode bestrijken. Dit betekent niet dat er nu geen optimalisering mogelijk is.

De verschuiving van de opdracht van Zorgpunt naar CLB brengt de beslissing korter bij (de context van) de leerling. CLB's waren tot nu toe ook al betrokken op dergelijke trajecten, alleen moet CLB nu hieromtrent ook een beslissing nemen.

Wat de werkdruk naar CLB toe betreft, kan gewezen worden op de evaluatie en monitoring die bijkomend voorzien is.

Het onverkort recht op inschrijving waarvan de VLOR gewag maakt, geldt niet in eender welke school die eerder nog niet in beeld was, maar geldt enkel in die school waar de leerling als POAH-leerling is ingeschreven. Om hieromtrent misinterpretaties te vermijden, is dit verduidelijkt.

De criteria worden verder geconcretiseerd via besluit van de Vlaamse Regering. Daarnaast is er overleg tussen Zorgpunt en de CLB-sector met het oog op het interpreteren en hanteren van de criteria.

Wat betreft de maximale erkenningstermijn van drie jaar; kinderen die (op erg jonge leeftijd) POAH toegekend krijgen, evolueren/ontwikkelen soms nog sterk op bepaalde vlakken, vandaar dat het aangewezen is om die ontwikkelingen niet over het hoofd te zien. Zorgpunt geeft aan dat bij de huidige dossiers het uitgangspunt is om een eerste toekenning voor één jaar te geven vanuit het

perspectief van mogelijke verdere ontwikkelingen. In de teksten is een minimale herbeschouwing gevraagd bij het aflopen van de toegekende periode.

Wat betreft de vraag van de VLOR wat er moet gebeuren bij onenigheid, kan meegegeven worden dat dezelfde procedure voorzien is als bij onenigheid omtrent een IAC-/OV4-verslag.

Verplichte deelname peilingsonderzoek (VLOR)

De VLOR gelooft dat aanmoedigen beter werkt dan verplichten en meent dat er steeds een mogelijkheid moet blijven bestaan om niet deel te nemen. Ook vraagt de VLOR om juridisch uit te klaren of scholen verplicht kunnen worden om deel te nemen aan internationaal onderzoek

De deelname aan peilingsonderzoek kadert in de verantwoordelijkheid van de overheid om de onderwijskwaliteit systematisch te bewaken. Een voldoende responsgraad is daarvoor essentieel. De verplichting verhoogt de globale onderzoeksbelasting voor het onderwijsveld niet. Peilingen blijven steekproefsgewijs georganiseerd. De maatregel zorgt er enkel voor dat de inspanning evenwichtiger wordt gespreid over scholen en niet disproportioneel rust op scholen die zich steeds vrijwillig engageren.

De verplichting raakt niet aan de pedagogische vrijheid van scholen. De verplichting heeft geen betrekking op de inhoud of organisatie van het onderwijs, maar betreft een beperkte en proportionele medewerkingsplicht in functie van kwaliteitsbewaking op systeemniveau. Ook voor internationaal vergelijkend onderzoek geldt dat deelname bijdraagt tot het zicht op onderwijsprestaties en tot het kunnen plaatsen van Vlaamse resultaten in een breder perspectief.

GOK-beleid (VLOR)

De VLOR gaat niet akkoord met de voorgestelde termijn van 90 kalenderdagen en vraagt om in overleg te blijven gaan over de criteria van een goed GOK-beleid.

Het is inderdaad belangrijk dat de scholen voldoende tijd hebben om hun GOK-beleid bij te sturen. De minimale termijn is daarom tijdens de onderhandelingen opgetrokken van 90 kalenderdagen naar 180 kalenderdagen.

Omkadering bij overdracht van onderwijsbevoegdheid naar ander net (VLOR)

De VLOR vraagt om dit artikel te schrappen en eerst een grondig debat te voeren over het omkaderingsstelsel van de CLB's.

Tijdens de onderhandelingen is het artikel inderdaad geschrapt.

Evaluatie kleuteronderwijs en overgang kleuteronderwijs-lager onderwijs (VLOR)

De VLOR maakt zich zorgen over een bijkomende taakbelasting voor het kleuteronderwijs en mogelijke juridisering, en vraagt meerdere verduidelijkingen (m.b.t. de klassenraden, zittenblijven, ...). Voor kleuters met een IAC vraagt de VLOR om de evaluatie los te koppelen van het met vrucht beëindigen van het kleuteronderwijs.

Naar aanleiding van het VLOR-advies wordt verduidelijkt dat de klassenraad kleuteronderwijs op het einde van het kleuteronderwijs op basis van de minimumdoelen beslist. De regels van

zittenblijven blijven dezelfde. Specifiek voor leerlingen met een IAC-verslag is tijdens de onderhandelingen aangepast dat de klassenraad in het kader van het individueel aangepast curriculum beslist of de leerling kan doorstromen naar het lager onderwijs. Zo wordt tegemoetgekomen aan de opmerking van de VLOR.

Leerlingenvervoer (VLOR)

De VLOR vraagt om werk te maken van goed leerlingenvervoer voor alle leerlingen in het BUO en niet nog eens twee jaar te wachten om de pilootregio's te evalueren.

De pilootprojecten werden na de eerste pilootfase geëvalueerd en continueerden daarna de bestaande werking. Een nieuwe evaluatie is daarom weinig zinvol. Vanaf volgend schooljaar is het de bedoeling dat in de pilootregio's een nieuwe pilootfase ingezet wordt.

Capaciteit buitengewoon onderwijs (VLOR)

De VLOR vraagt dat alle scholen voor buitengewoon onderwijs, niet enkel de pioniersscholen, capaciteit kunnen bepalen op niveau van leerjaar of geboortjaar.

De gevraagde uitbreiding zou een voorafname betekenen op een grotere oefening m.b.t. het inschrijvingsrecht buitengewoon onderwijs. De capaciteitsbepaling op niveau van een leerjaar of klasgroep (pedagogische eenheid) is immers niet vanzelfsprekend voor het buitengewoon basisonderwijs, waar vandaag enkel tot op het niveau type wordt gewerkt. Het roept vragen op hoe ouders zich hierop moeten oriënteren, in hoever een school een kind zou mogen kunnen weigeren als er voor een "verkeerd" leerjaar werd aangemeld, etc.

Werkingsbudget buitengewoon onderwijs (VLOR)

De VLOR waardeert het extra budget en begrijpt de focus op leerlingen type 2. Evenwel mag deze regelgeving geen voorafname zijn van de uitvoering van 'Scholen voor iedereen'.

Dit is geen voorafname op de pioniersscholen, die zijn immers mogelijk voor alle types en opleidingsvormen. De capaciteitsstekorten in type 2 blijken duidelijk uit de capaciteitsmonitor, al zijn er nog andere types waar er hoge capaciteitsstekorten zijn. Evenwel hebben schoolbesturen voor de overige types van buitengewoon onderwijs zelf over de jaren heen extra capaciteit voorzien bijv. door extra vestigingsplaatsen in te richten, terwijl dit voor type 2 veel minder gebeurt.

SIHO (VLOR)

De VLOR waardeert dat het expertisecentrum een plaats krijgt binnen de VLUHR.

Nieuwe academie DKO in een fusiegemeente (VLOR)

De VLOR vraagt naar het effect van deze maatregel. Ook wenst de VLOR dat een overheveling van vestigingsplaatsen mogelijk is tussen alle academies.

De oprichting van een nieuwe academie, op het grondgebied van een recent gefusioneerde gemeente, heeft geen andere effecten op academies die het resultaat zijn van een fusie van academies dan op andere academies. De fusie van gemeenten heeft overigens niet tot gevolg dat ook de eventuele academies op het grondgebied van de nieuwe fusiegemeente fusioneren tot één instelling. De vraag om overheveling van vestigingsplaatsen mogelijk te maken “*tussen alle academies, niet enkel tussen academies van het stedelijk en gemeentelijk onderwijs*” is zonder voorwerp. Overhevelingen zijn en blijven mogelijk naar een academie van een ander schoolbestuur; dit schoolbestuur kan ook een andere actor dan een gemeente zijn. Ook de oprichting van een nieuwe academie in een fusiegemeente kan door een andere actor dan een gemeente gebeuren.

Kunstkuur (VLOR)

De VLOR apprecieert de duidelijker beschrijving van het doel van Kunstkuur maar meent dat er minder samenwerkingen met het HO zullen zijn door de beperking tot studenten uit de lerarenopleiding.

De aanpassing van het tweede doel binnen Kunstkuur hoeft niet te leiden tot een beperking van de samenwerking met het hoger onderwijs. Uit de Memorie van Toelichting bij het dko-decreet van 9 maart 2018 blijkt dat Kunstkuur onder meer bedoeld is om de (toekomstige) leraar te versterken in cultuureducatie.

De cijfers bevestigen bovendien dat de betrokkenheid van het hoger onderwijs binnen Kunstkuur zeer beperkt blijft: tussen 2019 en 2025 werden 1129 aanvragen ingediend en 648 goedgekeurd, waarvan twaalf met een partner uit het hoger onderwijs (1,85%). Het merendeel van die opleidingen had bovendien een directe link met het onderwijsveld. Samenwerking tussen academies en andere opleidingen in het hoger onderwijs kan uiteraard ook een waardevolle wisselwerking opleveren. Er bestaan geschiktere financieringskanalen: ondersteuningsprogramma's voor onderzoek of Europese projectmiddelen.

Zij-instroom in de zorg ondersteunen (SERV)

De SERV apprecieert de maatregel.

Micro-credentials als opportuniteit voor levenslang leren (SERV)

De SERV apprecieert de maatregel maar vraagt dat er ook gewerkt wordt aan de afstemming met het aanbod van andere vormings- en opleidingsverstreckers aan kleine leervolumes en hoe die gecertificeerd kunnen worden via micro-credentials, dat er voor de kwaliteitsborging afstemming is met het Geïntegreerd Kwaliteitszorgkader (GKK) en dat de micro-credentials ontsloten worden via de LED-databank.

De registratie van micro-credentials in de LED-databank is een doelstelling die in de nabije toekomst wordt onderzocht.

Internationaal karakter Vlaams hoger onderwijs (SERV)

De SERV gaat niet akkoord met maatregelen waardoor Vlaanderen internationaal talent en uitstraling verliest. De internationale uitstraling van het Vlaams Hoger onderwijs moet voor de SERV ondersteund worden.

In antwoord op het SERV-advies wordt het belang van een internationaal en anderstalig aanbod in het hoger onderwijs benadrukt. Tegelijkertijd moet de noodzaak om het Nederlands in het hoger onderwijs als onderwijstaal te behouden en te versterken benadrukt worden. In uitvoering van het regeerakkoord is er het belangrijk uitgangspunt dat elke opleiding in Vlaanderen minstens ook in het Nederlands te volgen moet zijn, en dit op eenzelfde niveau als de Engelstalige variant. Daarom dat de maatregel genomen in Onderwijsdecreet XXXVI sluitend wordt gemaakt.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor de artikelen die ingeschoven werden tijdens de onderhandelingen verleende de inspectie van financiën gunstig advies op respectievelijk 13 januari 2026 (BV_202600079), 21 januari 2026 (BV_2026000217), 4 februari 2026 (BV_2026000476), 5 februari 2026 (BV_2026000490) en 9 februari 2026 (BV_2026000512).

IF bevestigde telkens dat er voor deze bijkomende artikelen geen begrotingsakkoord diende aangevraagd te worden.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van decreet zal voor advies voorgelegd worden aan de Raad van State (zie punt 5).

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te gelasten om over dit voorontwerp van decreet een advies in te winnen bij de Raad van State met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (30 dagen);
3. De Vlaamse minister, bevoegd voor het Onderwijs, te machtigen om onder voorbehoud van het advies van de Raad van State en de goedkeuring door het Vlaams Parlement de dringende bepalingen te communiceren met de betrokken onderwijsactoren.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

Bijlage:

- Voorontwerp van decreet
- Voorontwerp van MvT
- Bijlagen bij het voorontwerp van decreet
- Protocollen onderhandelingen
- VLOR advies
- SERV advies
- VTC advies
- Adviezen van de Inspectie van Financiën